

2010 T 149 (2)

19 mei 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

tegen:

wijlen **Frater [naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Fraters van Tilburg
CMM.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 26 september 2014.

Op 27 november 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Provinciale Overste.

Op 21 april 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. N.D. Geraads.

Namens de Congregatie is verschenen [naam], Provinciale Overste.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is in [jaartal] gestart op de [school] in [plaats]. In de tweede helft van het schooljaar kreeg klager bijles van aangeklaagde in de rekenvakken. Klager moest zich eens in de 14 dagen melden bij het fratershuis in [plaats].

De eerste keren dat klager bijles had, is er niets bijzonders gebeurd. Daarna begon aangeklaagde klager hardhandig naar zich toe te trekken en wreef dan tegen klager op. Op enig moment moest klager zijn broek omlaag doen onder dreiging van het slaan met een klein latje. Vervolgens raakte aangeklaagde met zijn handen het geslachtsdeel van klager aan. Ook is het gebeurd dat klager het geslachtsdeel van aangeklaagde moest vastknijpen en hem moest afrekken tot de zaadlozing toe. Daarnaast heeft aangeklaagde de hand van klager om het geslachtsdeel van

aangeklaagde gelegd en zichzelf zo bevredigd. Het is drie keer gebeurd dat klager aangeklaagde moest aftrekken.

Ter zitting heeft klager verklaard dat het ook is voorgekomen dat hij op schoot moest liggen bij aangeklaagde en dat aangeklaagde met zijn ene hand op zijn billen sloeg en tegelijkertijd met zijn andere hand aan het geslachtsdeel van klager zat.

Klager omschrijft aangeklaagde als een sadist. Gedurende het seksueel misbruik schreeuwde aangeklaagde tegen klager en intimideerde aangeklaagde klager door te dreigen met geweld. Aangeklaagde werd wild tijdens het seksueel misbruik. De gewelddadige en de seksuele handelingen hielden verband met elkaar, aldus klager.

2.2. Klager is als gevolg van het seksueel misbruik blijven zitten in het eerste schooljaar op de [school]. Klager heeft het gevoel dat hij zijn hele leven onder zijn niveau heeft gepresteerd. Klager verwijt zijn moeder dat zij hem nooit geholpen heeft. Klager is getrouwd geweest. Het seksueel misbruik is één van de redenen geweest voor de scheiding tussen hem en zijn toenmalige echtgenote. Klager heeft zijn gevoelens lang proberen weg te stoppen. In de jaren [jaartal] en [jaartal] is hij in een emotionele crisis geraakt, waarvoor klager in therapie is gegaan.

2.3. Klager vindt het belangrijk dat hij zijn verhaal kwijt kan en dat er naar hem wordt geluisterd. Klager wil dat zijn ervaringen worden meegenomen in het totale beeld van seksueel misbruik dat heeft plaats gevonden binnen de Rooms Katholieke Kerk. Hij hoopt op erkenning en gerechtigheid.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Provinciale Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. Wel zijn er twee eerder klachten tegen aangeklaagde ingediend. Ter zitting heeft de Provinciale Overste het woord gevoerd en opgemerkt dat hij de klacht oprecht en overtuigend vindt. Namens de Congregatie heeft de Provinciale Overste zijn excuses aan klager aangeboden.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 65 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer

in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden, namelijk dat aangeklaagde klager drie keer heeft gedwongen hem af te trekken. Ook heeft aangeklaagde klager hardhandig naar zich toegetrokken en tegen klager opgewreven met zijn lichaam. Daarnaast moest klager op schoot van aangeklaagde liggen en heeft aangeklaagde het geslachtsdeel van klager betast terwijl hij met zijn andere hand op de billen van klager sloeg.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de verklaring van [naam], die verklaart dat klager al in de beginfase van het huwelijk over seksueel misbruik door aangeklaagde heeft gesproken. Ook de behandelend psychotherapeut heeft verklaard dat klager in de jaren [jaartal] en [jaartal] tijdens de behandeling heeft verteld over het seksueel misbruik door een frater. Tenslotte heeft de Klachtencommissie kennis genomen van de klachten met zaaknummers 2013 T 992 en 2010 T 1295, waarin eveneens over seksueel misbruik door aangeklaagde wordt geklaagd.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas dertien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg CMM de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 19 mei 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. N.A.M. van Beelen en mr. M.P.P.M. Merx, leden, bijgestaan door mr. R. Willemsen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.